

Kommunledningskontoret
Ida Frödén, kanslichef
0581-810 30

E-post: ida.froden@lindesberg.se

Kommunstyrelsen

Yttrande gällande remiss om betänkandet Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5) Dnr Ku2016/00088/D

Förslag till beslut

Lindesbergs kommun stödjer:

- En ny målsättning för demokratipolitiken
- Översyn av partistödet
- Jämställd nomineringsprocess
- Förtroendevalda ska kunna utöva sina uppdrag under trygga och säkra former
- Möjlighet att vara ledig från sitt förtroendeuppdrag
- Fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut
- Riktlinjer och principer för medborgardialoger och samråd
- Ungas deltagande i beslutsfattande i kommuner och landsting och skolans demokratiuppdrag
- Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning

Ärendebeskrivning

Lindesbergs kommun har fått möjligheten att yttra sig gällande betänkandet Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5) Även kallad demokratiutredningen.

Flertalet av förslagen i betänkandet är frågor som rör de politiska partierna, dessa förslag uttalar sig inte förvaltningen om.

- **En ny målsättning för demokratipolitiken**

Delaktighet och inflytande i samhället utgör målområde 1 i den nationella folkhälsopolitiken med motiveringen ”Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan. Brist på inflytande och möjligheter att påverka de egna livsvillkoren och utvecklingen av samhället har ett samband med hälsa”

Vi kan i vår kommun, bl a genom medborgarundersökningar, se att förtroendet för olika samhällsinstitutioner samt till de politiska företrädarna behöver stärkas och utvecklas. Vi kan också se att valdeltagande skiljer sig åt i olika grupper och även geografiskt. Delaktighet och inflytande har betydelse för den

upplevda hälsan och faktorer som påverkar är olika socioekonomiska faktorer och livsvillkor som utbildning, arbete, föreningsaktivitet mm.

Demokratipolitiken bör inriktas på att stärka delaktighet och jämlikhet.

- **Se över partistödet**

Demokratiutredningens översyn visar att det offentliga stödet till de politiska partierna inte fullt ut används i enlighet med vad det är avsett för.

Sveriges kommuner och landsting tog fram förslag till nya riktlinjer för kommunalt partistöd utifrån att nya regler i kommunallagen trädde i kraft 1 februari 2014. De nya reglerna ställer krav på redovisning från partierna och kommunfullmäktige ska fatta beslut om att partistöd ska utbetalas.

Det finns dock behov av en större översyn av partistödet då det idag finns få riktlinjer på hur redovisningen ska ske och vad som anses vara rätt användande av detta.

- **Social representativitet är viktigt för demokratins legitimitet**

Förslaget är att partierna i en kommun eller ett landsting t.ex bör komma överens om att samordna sin nomineringsprocess så att könsbalansen i styrelser och nämnder blir jämnare. Partierna bör ha som princip att nominera två kandidater: en man och en kvinna. Detta skulle vara ett sätt för att öka jämlikheten och utveckla den kommunala demokratin vilket är något som Lindesbergs kommun stödjer.

Kommunfullmäktiges valberedning beslutade i februari 2015 att uppmana partierna att beakta en jämn könsfördelning vid nomineringar till nämnder och utskott så detta är något som partierna i Lindesbergs kommun redan idag bör beakta.

- **Förtroendevalda ska kunna utöva sina uppdrag under trygga och säkra former**

Det är viktigt att våra politiker känner sig trygga och säkra och därför stödjer Lindesbergs kommun det förslag som finns att det ska införas en bestämmelse i kommunallagen som anger att kommunerna och landstingen ska verka för att de förtroendevalda ska kunna fullgöra sina uppdrag under trygga och säkra former.

- **Möjlighet att vara ledig från sitt förtroendeuppdrag**

För att få fler att engagera sig och inte lämna sina uppdrag i förtid är det viktigt att de förtroendevalda kan vara lediga från sina uppdrag under en begränsad tid för föräldra- eller sjukledighet och att fullmäktige då ska kunna tillsätta en ersättare. Detta bör gälla även omvalet till uppdraget har skett genom proportionella val.

- **Fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut och riktlinjer och principer för medborgardialoger och samråd**

Lindesbergs kommun har idag antagna riktlinjer för medborgardialog. Vi anser att det är av vikt att dessa efterlevs och att vi behöver utveckla och tydliggöra dessa och öka användandet av olika typer av medborgardialoger. Lindesbergs kommun stödjer därmed förslaget om att det ska skrivas in i kommunallagen att fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningarna att delta och framföra sina synpunkter inför beslut.

Lindesbergs kommun anser att det finns behov av att öka möjligheter till påverkan och deltagande mellan valen och utanför de etablerade partierna. Genom att utveckla kommunikationen kring samråd både gällande syfte och resultat samt användande av digitala verktyg kan demokratin utvecklas och vitaliseras. Genom att stärka möjligheterna till delaktighet och inflytande stärker man också kommunmedborgarnas livsvillkor och hälsa. Detta är också viktigt för att ta till vara den kunskap och de erfarenheter som finns i olika grupper som annars riskerar att inte komma till tals.

Förslaget om webbsida inriktad på medborgarnas möjlighet till delaktighet är en viktig del i detta.

- **Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning**

Folkhälsomyndigheten visar i sin rapport ”Onödig ohälsa - hälsoläget för personer med funktionsnedsättning”, (2008:13) att personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa än vad som skulle behöva vara fallet om man stärker möjligheten till inflytande och ekonomisk trygghet, arbetar mot diskriminering och för tillgänglighet. Åtgärder inom dessa områden skulle kunna minska den dåliga hälsan i den aktuella gruppen med en tredjedel. Samhällets folkhälsoarbete måste på ett tydligare sätt än hittills inkludera personer med funktionsnedsättning och sätta fokus på funktionshindrande bestämningsfaktorer. Kommunerna har en viktig roll i detta arbete.